

KUUMA-SEUTU LIIKELAITOKSEN TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2023

Vetovoimaisen
metropolin
kilpailukykyinen
KUUMA-seutu

kuuma.fi

SISÄLTÖ

Yhteistyöjohtajan tervehdys	3
1. KUUMA-YHTEISTYÖ	4
1.1 KUUMA-yhteistyön tarkoitus ja organisointi	4
1.2 Toimintasuunnitelman ja talousarvion lähtökohdat	4
2. KUUMA-SEUTU JA MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	5
2.1 KUUMA-kuntien kuvaus	5
2.2 Hallinnon rakenteiden kehittäminen	9
2.2.1 Sote-uudistus	9
2.2.2 Metropolipolitiikka	9
2.3 Maankäyttö, asuminen ja liikenne (MAL)	10
2.3.1 Helsingin seudun MAL-suunnittelu (MAL 2023)	10
2.3.2 Helsingin seudun MAL-sopimus 2020–2031	10
2.3.3 Liikenne	12
2.4 Muut seutuun vaikuttavat suunnitelmat	13
2.4.1 Uusimaa-kaava 2050	13
2.4.2 Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12)	13
2.4.3 Valtion väyläverkon investointiohjelma	14
3. KUUMA-SEUDUN PERUSTOIMINTA	15
3.1 Kuuma-työryhmät sekä niiden toimintasuunnitelmat 2023	15
3.1.1 Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä (KIKY)	15
3.1.2 Kaavoitusryhmä	16
3.1.3 Asuntoryhmä	16
3.1.4 Liikenneryhmä	17
3.1.5 Ilmastoryhmä	18
3.1.6 Nuorten KUUMA	18
4. KUUMA-SEUDUN HANKE- JA PROJEKTITOIMINTA	19
4.1 NUOTTA – asiakaslähtöinen palveluinnovointi digitalisoituvassa toimintaympäristössä	19
4.2 Helsinki Ring of Industry (HRI) - Elinkeinomarkkinointi	21
4.3 liiketoimintaekosysteemi (HRI)	21
4.4 MAL 2023 -suunnittelu	22
5. LIIKELAITOKSEN TALOUS	23
5.1 Liikelaitoksen talousarvio lukuina	23
5.2 Kuntien maksusuudet 2023	24

YHTEISTYÖJOHTAJAN TERVEHDYS

KUUMA-SEUTU JATKAA HYVIN TOIMIVAA YHTEISTYÖTÄ SEUDUN MENESTYKSEN TURVAAMISEKSI

Hyviä tuloksia tuottanut KUUMA-yhteistyö jatkuu seudun johtavien luottamushenkilöiden linjaamilla painoituksilla ja toimintatavoilla. Toimintaympäristön merkittävin muutos koskee hyvinvointialueiden käynnistymistä vuoden 2023 alussa. KUUMA-kunnat sijoittuvat neljään eri hyvinvointialueeseen. Jatkossa seudun edunvalvonta sote-asioissa toteutuu pääosin hyvinvointialueiden valtuustojen kautta.

Muilta osin KUUMA-seutu jatkaa yhteistä edunvalvontaa ja pyrkii vahvistamaan seudun kuntien elinvoimaa yhteisillä hankkeilla ja yhteistyöllä elinkeinomarkkinoinnin osalta. Toimintasuunnitelmaan sisältyy Sitran Osaamisen aika -projektin kuluessa laaditun KUUMA-seudun tilannekuvan pohjalta käynnistyvä yhteistyö seudun eri toimijoiden kanssa. Yhteistyöllä pyritään turvaamaan osaavan työvoiman saanti sekä vahvistamaan KUUMA-seudun pitovoimaa suhteessa tänne sijoittuneisiin yrityksiin ja alueelle muuttaneisiin asukkaisiin.

KUUMA-seutu pyrkii vaikuttamaan muun muassa tulevan hallituksen ohjelmaan. Keskeisenä tavoitteena on saada aikaan tarvittavat korjaukset valtionosuusjärjestelmään erityisesti kasvukuntien näkökulmasta. Hyvinvointialueille ei tule siirtää kunnilta tai maakunnilta lisää tehtäviä, ja kuntien näkökulmat on huomioitava nykyistä paremmin muun muassa TE2024- uudistuksessa. Myös kiinteistö- ja rakentamislain uudistuksessa sekä aluepolitiikassa kuntien äänen tulisi kuulua vahvemmin.

Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelma valmistuu keväällä 2023, minkä jälkeen edetään MAL-sopimusneuvotteluihin. Erityisenä edunvalvontatavoitteena on vaikuttaa juuri käynnistyneeseen ruuhkamaksulainsäädännön valmisteluun sekä viime kädessä torjua ruuhkamaksujen käyttöönotto Helsingin seudulla. Valtion panostuksia liikennejärjestelmään toivotaan lisää ja seudun omia tavoitteita pyritään edistämään neuvottelupöydässä. Konkreettisenä esimerkkinä KUUMA-seudun yhteisen vaikuttamisen tuloksista voidaan nostaa esiin toimivuus- ja liikenneturvallisuusongelmista kärsivän valtatie 25 kehittämisen sisällyttäminen valtion väyläverkon investointiohjelmaan vuosille 2023–2030.

TechVillan toteuttama Nuotta -hanke käynnistyy 1.11.2022. Sillä edistetään pk-yritysten liiketoimintaa digitaalisuutta hyödyntämällä. Seudun kiinnostavuutta ja näkyvyyttä sijoittautumiskohteena ensisijaisesti kansainvälisten yritysten silmissä edistetään käynnissä olevalla Helsinki Ring of Industry-jatkohankkeella (Uudenmaan kestävän kasvun ja kehityksen rahoitus UKKE) syksyyn 2023 saakka ja sen jälkeen mahdollisen uuden jatkohankkeen muodossa. Hankkeeseen liittyvä lisätalousarvioesitys käsitellään mahdollisen hankehaun käynnistyttyä vuonna 2023. Yhteistyötä pääkaupunkiseudun kanssa tonttimarkkinoinnin osalta jatketaan tiiviisti.

*Antti Kuusela
yhteistyöjohtaja 30.9.2022 saakka*

1. KUUMA-YHTEISTYÖ

Keski-Uudenmaan kunnat Tuusula, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä ja Nurmijärvi aloittivat aiempaa laajemman yhteistyön vuonna 2002. Pornainen liittyi KUUMA-seutuun vuonna 2005. Sipoo, Kirkkonummi, Vihti ja Hyvinkää lähtivät mukaan vuonna 2011. Yhteistyön tavoitteena on seudun edunvalvonta-aseman, elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn vahvistaminen.

1.1 KUUMA-YHTEISTYÖN TARKOITUS JA ORGANISOINTI

Kunnat käyttävät ylintä päätösvaltaa KUUMA-yhteistyössä. Kuntalaissa tarkoitetulla, 1.1.2013 voimaan tulleella yhteistoimintasopimuksella sopijakuntien yhteinen edunvalvonta on järjestetty Keravan kaupungin (isäntäkaupunki) organisaation osana liikelaitosmuodossa.

Keravan kaupunginvaltuusto asettaa kahdeksi vuodeksi kerrallaan KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan, joka toimii Keravan kaupunginhallituksen alaisena kuntalain mukaisena jäsenkuntien yhteisenä toimielimenä. Liikelaitoksen johtoryhmänä toimii KUUMA-komissio. Komission jäseninä ovat KUUMA-kuntien kaupungin- ja kunnanjohtajat sekä liikelaitoksen johtaja. Komissio johtaa KUUMA-yhteistyön operatiivista toimintaa liikelaitoksen johtokunnan linjausten mukaisesti.

KUUMA-yhteistyön kustannukset jaetaan jäsenkuntien kesken asukasluvun perusteella. Vuoden 2023 puheenjohtajakuntana toimii Kirkkonummi ja varapuheenjohtajana Mäntsälä yhdessä Pornaisten kanssa.

1.2 TOIMINTASUUNNITELMAN JA TALOUSARVION LÄHTÖKOHDAT

KUUMA-johtokunta hyväksyy liikelaitoksen toimintasuunnitelman ja talousarvion, jossa esitetään yhteistyön sisältö ja rahoitus. Keravan kaupunginvaltuusto asettaa ja hyväksyy KUUMA-seutu liikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet johtokunnan esityksestä.

Liikelaitoksen toimintasuunnitelma ja talousarvio lähetetään vuosittain muihin KUUMA-kuntiin tiedoksi. Taloudenhoitoon liittyvissä asioissa noudatetaan Kuntalain 9 luvun määräysten ohella Keravan kaupungin hallintosääntöä.

2. KUUMA-SEUTU JA MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

KUUMA-seudun kehitykseen vaikuttavat merkittävästi toimintaympäristön muutokset ja seudun omat erityispiirteet. Uudenmaan liiton erityisasiantuntija Johannes Herala kuvaa KUUMA-kuntia erilaisten tunnuslukujen muodossa.

2.1 KUUMA-KUNTIEN KUVAUS ¹

KUUMA-seudun väkiluku jatkoi kasvuaan. Tilastokeskuksen väestön ennakkotietojen mukaan KUUMA-seudulla asui vuoden 2022 elokuussa 332 166 henkilöä. Edellisen vuoden elokuusta seudun väestö kasvoi 1 829 asukkaalla.

Suhteellisesti väestö kasvoi 0,6 prosenttia, mikä oli alle pääkaupunkiseudun 1,1 prosentin kasvun. KUUMA-seudun väestönkasvusta 2 prosenttia muodostui luonnollisesta väestönkasvusta, 50 prosenttia kuntien välisestä nettomuutosta ja 48 prosenttia nettomaahanmuutosta. Väkiluku kasvoi kaikissa seudun kunnissa lukuun ottamatta Hyvinkäätä, Pornaista ja Vihtiä. Suhteellisesti väkiluku kasvoi eniten Tuusulassa ja Järvenpäässä.

Taulukko 1. KUUMA-kuntien väkiluku ja väkiluvun muutos 08/2021–08/2022 (Lähde: Tilastokeskus)

Alue	Väkiluku		Muutos 08/2021–08/2022	
	08/2021	08/2022	Abs.	%
Hyvinkää	46 743	46 715	-28	-0,1 %
Järvenpää	45 022	45 657	635	1,4 %
Kerava	37 226	37 468	242	0,7 %
Kirkkonummi	40 360	40 617	257	0,6 %
Mäntsälä	20 881	20 980	99	0,5 %
Nurmijärvi	44 079	44 290	211	0,5 %
Pornainen	5 076	5 018	-58	-1,1 %
Sipoo	22 152	22 275	123	0,6 %
Tuusula	39 511	40 136	625	1,6 %
Vihti	29 287	29 010	-277	-0,9 %
KUUMA-seutu	330 337	332 166	1 829	0,6 %

¹ Erityisasiantuntija Johannes Herala, Uudenmaan liitto, sivut 5–9, pois lukien taulukko 2: laatija Marjaana Kaskamaa

Taulukko 2. KUUMA-seudun väkiluvun muutos vv. 2001–08/2022 (Lähteet: Tilastokeskus ja Uudenmaan liitto)

Alue	Väkiluku		Muutos 2001–2022	
	2001	08/2022	Abs.	%
Hyvinkää	42 736	46 715	3 979	9,3 %
Järvenpää	36 380	45 657	9 277	25,5 %
Kerava	30 482	37 468	6 986	22,9 %
Kirkkonummi	30 274	40 617	10 343	34,2 %
Mäntsälä	16 908	20 980	4 072	24,1 %
Nurmijärvi	34 029	44 290	10 261	30,2 %
Pornainen	4 186	5 018	832	19,9 %
Sipoo	17 760	22 275	4 515	25,4 %
Tuusula	32 915	40 136	7 221	21,9 %
Vihti	24 214	29 010	4 796	19,8 %
KUUMA-seutu	270 064	332 166	62 282	22,2 %

Laatija: kuntayhteistyön assistentti Marjaana Kaskamaa

Väestö keskimääräistä nuorempaa

Kuumaseudun väestön ikärakenne on selvästi nuorempi kuin koko maassa keskimäärin. Vuonna 2021 alle 15-vuotiaiden väestöosuus oli KUUMA-seudulla 17,4 prosenttia, kun se koko maassa oli 15,4 prosenttia. Myös 65 vuotta täyttäneiden osuus oli selvästi matalampi kuin Suomessa keskimäärin. KUUMA-kunnista alle 15-vuotiaiden suhteellinen osuus oli korkein Nurmijärvellä ja matalin Hyvinkäällä. 65 vuotta täyttäneiden osalta seudun korkein osuus löytyi Hyvinkäältä ja matalin Pornaisista.

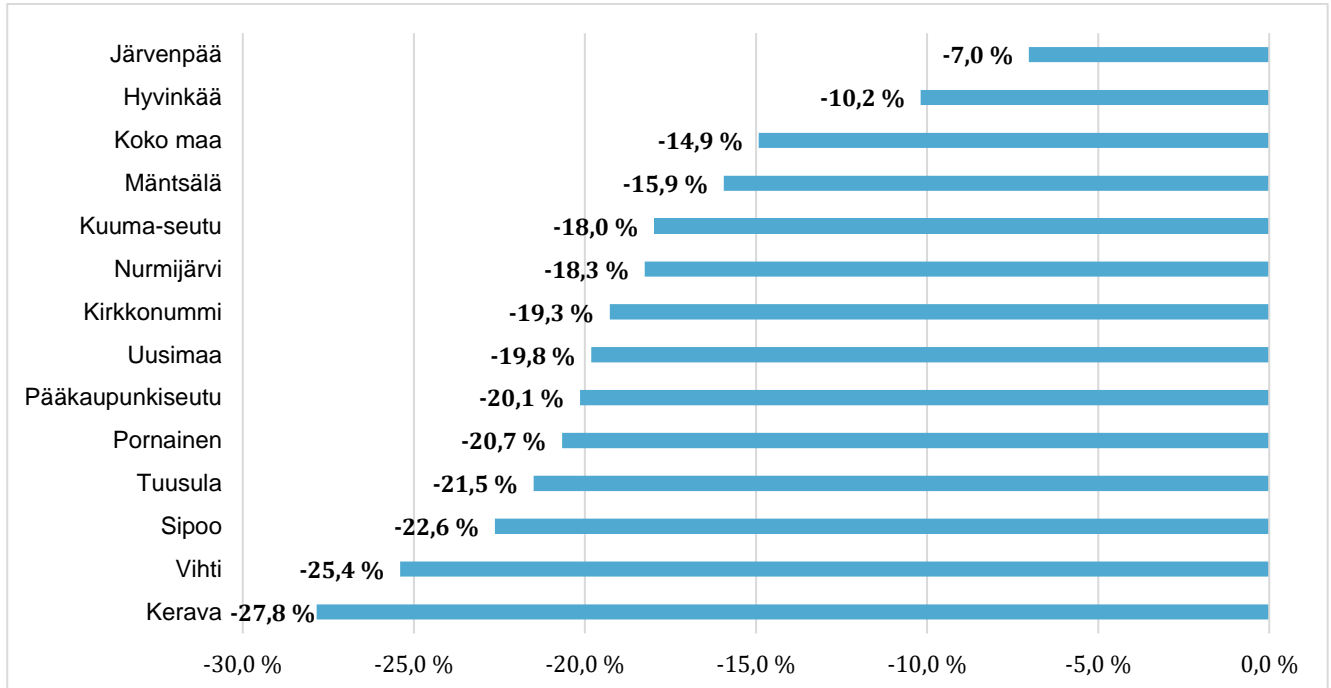
Taulukko 3: Väestön ikärakenne vuonna 2021 (Lähde: Tilastokeskus)

Alue	Alle 15-vuotiaat	15–64-vuotiaat	65 vuotta täyttäneet
Hyvinkää	14,9 %	61,8 %	23,3 %
Järvenpää	16,6 %	64,0 %	19,4 %
Kerava	16,2 %	63,4 %	20,4 %
Kirkkonummi	18,5 %	64,1 %	17,4 %
Mäntsälä	18,9 %	60,9 %	20,2 %
Nurmijärvi	19,4 %	63,3 %	17,3 %
Pornainen	19,0 %	63,9 %	17,1 %
Sipoo	17,8 %	64,2 %	18,0 %
Tuusula	17,9 %	63,7 %	18,5 %
Vihti	17,8 %	61,8 %	20,4 %
KUUMA-seutu	17,4 %	63,1 %	19,4 %
Pääkaupunkiseutu	15,9 %	67,4 %	16,7 %
Koko maa	15,4 %	61,6 %	23,1 %

Työttömien määrä jatkoi laskuaan

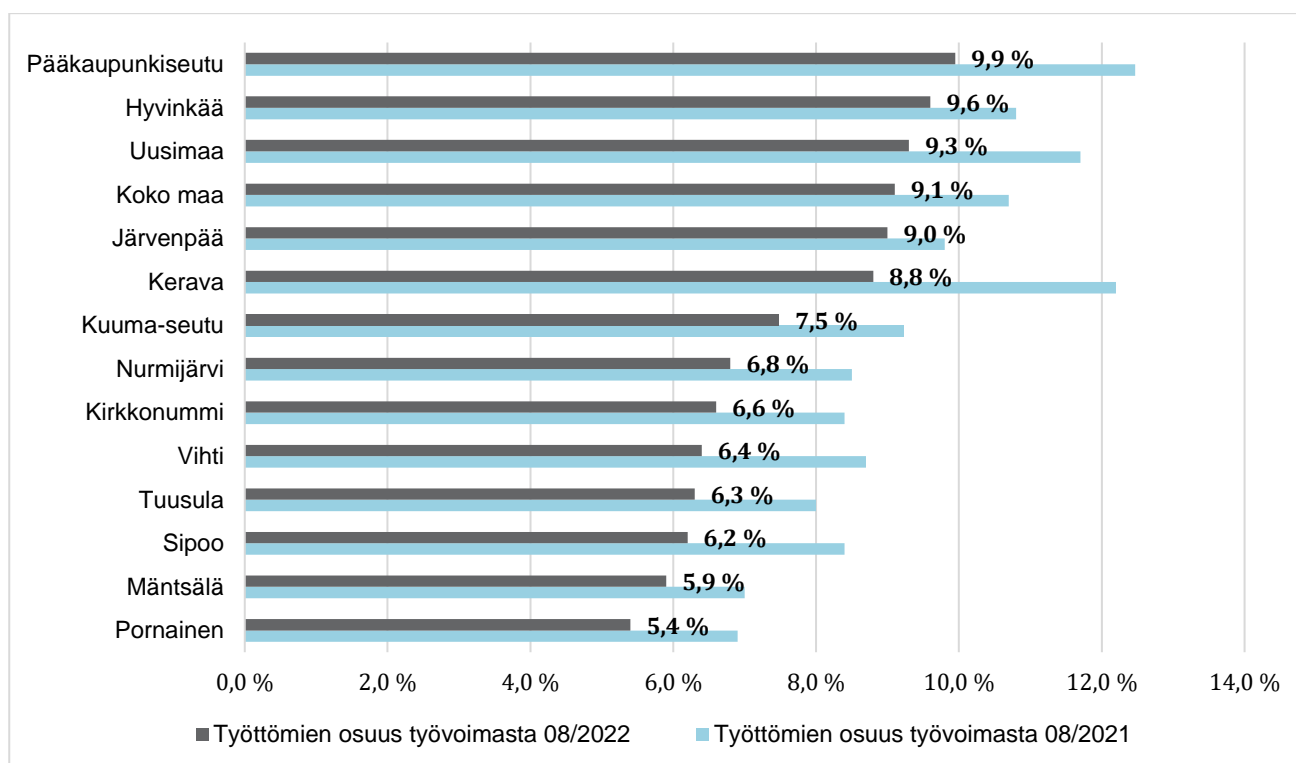
Elokuussa 2022 KUUMA-seudulla oli työttömiä työnhakijoita 12 412. Työttömien määrä väheni edellisen vuoden elokuusta 2 721 henkilöllä (18,0 %). Järvenpäästä ja Hyvinkäätä lukuun ottamatta työttömien määrä vähentyi kaikissa seudun kunnissa nopeammin kuin koko maassa keskimäärin. Eniten työttömien määrä väheni Keravalla, Vihdissä ja Sipoossa.

Kuvio 1. Työttömien määrän muutos (%) elokuusta 2021 elokuuhun 2022 (Lähde: TEM, Työnvälitystilastot)

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli elokuussa KUUMA-seudulla 7,5 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 9,2 prosenttia. KUUMA-seudulla työttömien osuus työvoimasta oli selvästi matalampi kuin pääkaupunkiseudulla ja koko maassa keskimäärin. KUUMA-seudun kunnista osuus oli matalin Pornaisissa, Mäntsälässä ja Sipoossa. Korkein se oli puolestaan Hyvinkäällä, Järvenpäässä ja Keravalla.

Kuvio 2. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (%) 08/2021 ja 08/2022 (Lähde: TEM, Työnvälitystilastot)

Asuntotuotannon vauhti hidastui

Vuonna 2021 KUUMA-seudulla valmistui 3 152 asuntoa. Edellisestä vuodesta valmistuneiden asuntojen määrä laski 521 asunnolla. Vilkkainta asuntorakentaminen suhteessa edelliseen vuoteen oli Kirkkonummella ja Vihdissä.

Taulukko 3. Valmistuneet asunnot Kuuma-seudulla 2014–2021 (Lähde: Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY)

Alue	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Keskiarvo
Hyvinkää	213	273	288	365	276	344	383	268	301
Järvenpää	350	355	721	1 023	398	429	835	576	586
Kerava	239	162	354	314	663	614	457	280	385
Kirkkonummi	367	438	345	298	450	483	360	671	427
Mäntsälä	268	102	165	134	146	84	141	81	140
Nurmijärvi	363	267	355	356	822	559	484	309	439
Pornainen	26	20	18	14	9	35	14	17	19
Sipoo	129	288	344	170	397	553	393	291	321
Tuusula	424	196	357	282	81	175	527	557	325
Vihti	121	208	140	184	300	174	79	102	164
KUUMA-seutu	2 500	2 309	3 087	3 140	3 542	3 450	3 673	3 152	3 107

Talouden yllä synkkiä pilviä

Valtiovarainministeriön syksyn 2022 ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 1,7 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla talous kasvoi suotuisasti, mutta kasvun ennustetaan hidastuvan vuoden loppua kohden enemmän kuin vielä alkuvuonna ennakoitiin. Ensi vuonna valtiovarainministeriö ennustaa talouskasvun hyytyvän 0,5 prosenttiin.

Taloudessa on tällä hetkellä poikkeuksellisen paljon kasvua hidastavia epävarmuustekijöitä. Venäjän hyökkäyssodan aikaansaama energiakriisi ja inflaation kiihtyminen syövät kotitalouksien ostovoimaa ja kuluttajien luottamus talouteen on historiallisen heikkoa. Korkeiden nousu puolestaan hidastaa yksityisten investointien ja kulutuksen kasvua. Taantumien riski on yleisesti kasvanut merkittävästi.

Suomen työmarkkinat toipuivat koronakriisistä hyvin ja vahvistivat kasvun tukijalkana ollutta yksityistä kulutusta. Työllisyystilanteen paraneminen on kuitenkin pysähtynyt ja työllisyysodotukset ovat heikentyneet kaikilla päätoimialoilla. Työmarkkinoita vaivaavat yhä myös kohtaanto-ongelmat ja yritykset ovat raportoineet vaikeuksista löytää osaavaa työvoimaa tarpeisiinsa.

Vahva työllisyyskehitys on pienentänyt koronaepidemian synnyttämää julkisen talouden mittavaa epätasapainoa. Talouskasvun hidastumisen myötä alijäämä kääntyy kuitenkin jälleen ensi vuonna kasvuun ja pysyy suurena lähitulevaisuudessa. Julkisen talouden epätasapainoa lisäävät jatkossa etenkin väestön vanheneminen ja työikäisen väestön määrän pieneneminen.

2.2 HALLINNON RAKENTEIDEN KEHITTÄMINEN

Sanna Marinin hallituksen keskeisin hallintouudistus koskee sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, joka toteutuu vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueiden muodossa. Toinen merkittävä hallintorakenneuudistus koskee työvoima- ja elinkeinopalveluiden siirtämistä pääosin kuntien vastuulle vuoden 2024 (2025) alussa. Tämä uudistus on yhä valmisteluvaiheessa.

2.2.1 SOTE-UUDISTUS

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023. Hallitusohjelmaan sisältyy myös päätös aloittaa monialaisten maakuntien valmistelu. Sen yhteydessä tehdään päätökset mahdollisen maakuntaveron käyttöönotosta. Näitä koskevat keskustelut ja valmistelu ovat käynnistyneet kuten myös tulevaisuuden kuntapolitiikan valmistelu. Tämä asiakokonaisuus on edelleen kesken.

2.2.2 METROPOLIPOLITIikka

Valtioneuvoston marraskuussa 2020 asettama metropolipolitiikan yhteistyöryhmä edistää metropolialuetta koskevien hallitusohjelman linjausten toteuttamista sekä tiivistää valtion ja metropolialueen yhteistyötä ja politiikan koordinaatiota asioissa, jotka tukevat metropolialueen kasvua, työllisyyttä, kestävästä kehitystä, globaalia kilpailukykyä ja alueen erityishaasteiden ratkaisua. Yhteistyöryhmässä ovat edustettuina keskeiset ministeriöt sekä Helsingin seudun kunnat, pääkaupunkiseudun osalta edustaja Helsingistä, Espoosta, Vantaalta ja Kauniaisista sekä KUUMA-seudulta yksi edustaja.

KUUMA-seutu menestyy metropolialueella pääkaupunkiseudun rinnalla. Tämä tarkoittaa, että KUUMA-kunnille tärkeät asiat sisältyvät metropolialueen yhteisiin suunnitelmiin ja ohjelmiin ja niille ohjautuu sitä kautta valtion rahoitusta. Yhteistyöryhmän toimikausi päättyy vaalikauden 2019–2023 päättyessä. Seuraava hallitus tekee metropolipoliittikkaa koskevat ratkaisut kesällä 2023.

2.3 MAANKÄYTTÖ, ASUMINEN JA LIIKENNE (MAL)

Helsingin seudulla tehdään laajaa yhteistyötä maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) seudullisessa suunnittelussa. Neljän vuoden välein laadittava MAL-suunnitelma kuvaa Helsingin seudun yhteistä tahtotilaa yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän kehittämisessä sekä kestäväen kasvun mahdollistamisessa.

MAL-suunnittelu perustuu maankäytön ja asumisen osalta kuntien vapaaehtoiseen yhteistyöhön. Seudullisella liikennejärjestelmäsuunnittelulla sen sijaan on lakisääteinen pohja. Yhteisesti laaditun MAL-suunnitelman pohjalta Helsingin seudun kunnat, valtio ja muut sidosryhmät neuvottelevat maankäytön, asumisen ja liikenteen 12-vuotisen sopimuksen (MAL-sopimus).

2.3.1 HELSINGIN SEUDUN MAL-SUUNNITTELU (MAL 2023)

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen näkökulmat yhdistävän MAL 2023 -suunnitelman valmistelu etenee puiteohjelman mukaisesti. Keväällä 2023 valmistuvassa suunnitelmassa esitetään maankäytön sijoittuminen, asuntotuotanto ja liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteet. Suunnitelman tavoitevuosi on 2040, mutta yhteistä näkemystä luodaan aina vuoteen 2060 asti. Suunnitelma ilmaisee kuntien yhteisen tavoitetilän seudun kehityksestä.

MAL-suunnitelma ei ole juridisesti sitova, mutta antaa lähtökohtia kuntien kaavoitukselle, asunto-ohjelmille ja liikennejärjestelmän kehittämiselle. Suunnitelmassa sovitaan yhteen seudullisia ja valtakunnallisia tavoitteita.

MAL-suunnitelmaa valmistellaan seudullisessa yhteistyössä. Helsingin seudun kunnat vastaavat maankäytön ja asumisen suunnittelusta, HSL vuorostaan vastaa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelusta ja MAL-suunnitelman vaikutusten arvioinnista. Suunnitteluun osallistuu myös muita seudun, maakunnan ja valtion toimijoita. Suunnittelua ohjaavat Helsingin seudun MAL-neuvottelukunta ja Helsingin seudun liikennejärjestelmätoimikunta (HLJ-toimikunta), joissa on edustettuina suunnitteluun osallistuneet tahot.

MAL 2023 -suunnittelukierros liittyy yhteen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) valmistelun kanssa. MAL-suunnitelma tuottaa osaltaan syötettä neljän vuoden välein päivitettävälle Liikenne 12 -suunnitelmalle. MAL 2023 -suunnitelmaluonnos valmistuu ja lähetetään lausuntokierrokselle vuoden 2022 loppulla, minkä jälkeen suunnitelma viimeistellään ja viedään hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2023.

2.3.2 HELSINGIN SEUDUN MAL-SOPIMUS 2020–2031

Lokakuussa 2020 allekirjoitettu Helsingin seudun MAL-sopimus vuosille 2020–2031 perustuu Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä. Sopimuksella vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnittelu-yhteistyön jatkuvuutta, kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä osapuolien sitoutumista seudun kehittämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

Sopimuksen toimenpiteet luovat edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön yhteensovittamiselle. Sopimuksen lähtökohtana on vuonna 2019 hyväksytty MAL 2019 -suunnitelma. Sopimuksessa määritellään tavoitela 12-vuotisen sopimuskauden osalta ja konkreettisia toimenpiteitä sopimuskauden ensimmäiselle nelivuotiskaudelle 2020–2023.

MAL-sopimuksessa Helsingin seudun kunnat sitoutuvat siihen, että koko sopimuskaudella valmistuu asuntotonttien asemakaavoja yhteensä 6 miljoonaa kerrosneliometriä. Tavoitteena on, että Helsingin seudulle valmistuu 16 500 uutta asuntoa vuodessa kaudella 2020–2023. Tavoitteena on myös, että seudulle on rakennettu vuoteen 2030 mennessä noin 200 000 uutta asuntoa, joista 90 prosenttia sijoittuu seudullisesti ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille.

Valtio osoittaa kunnallistekniikka-avustusta vähintään 10 miljoonaa euroa vuodessa MAL 2019 -suunnitelman mukaisilla maankäytön ensisijaisilla vyöhykkeillä sijaitseville kohdealueille. Painopiste avustusten kohdentamisessa on täydennysrakentamisessa. Valtio avustaa lisäksi Helsingin seudun julkisen henkilöliikenteen palveluiden järjestämistä kaudella 2020–2023 arviolta 35 miljoonalla eurolla.

MAL-sopimukseen sisältyy useita liikenteen infrastruktuuria kehitettäviä toimenpiteitä. Näihin lukeutuvat muun muassa pääradan kapasiteetin lisäämisen (Pasila - Riihimäki) toinen vaihe, Espoon kaupunkirata, lähijunaliikenteen varikot (ehtona Espoon kaupunkiradan toteuttamiselle), Keravan liityntäpysäköinti, Pisara-radnan suunnittelun edistäminen ja seudullisen pikaraitiotieverkon suunnittelun ja toteutuksen edistäminen.

Valtio käyttää seudullisesti kustannustehokkaisiin liikennejärjestelmän parantamishankkeisiin (KUHA) kaudella 2020–2023 yhteensä 15 miljoonaa euroa, joka kohdistuu ensisijaisesti KUUMA-seudun kunnissa toteutettaviin hankkeisiin. Lisäksi valtio osoittaa 15 miljoonaa euroa Espoossa toteutettaviin vastaaviin hankkeisiin.

KUHA-rahoituksen ehtona on, että kunnat käyttävät hankkeisiin vastaavan summan kuin valtio. Hankkeilla tuetaan autojen ja polkupyörien liityntäpysäköintipaikkojen ja -alueiden toteutusta, tiivistyvän maankäytön edellytyksiä, parannetaan kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä, torjutaan ja vähennetään melulle altistumista, parannetaan liikenteen turvallisuutta sekä seudun logistiikan toimivuutta.

MAL-sopimuksen mukaan valtio aloittaa ruuhkamaksujen mahdollistamista koskevan säädösvalmistelun. Päätökset ruuhkamaksujen mahdollisesta käyttöön otosta tehdään erikseen. Valtiovarainministeriö on käynnistänyt ruuhkamaksuihin liittyvän puitelainsäädännön valmistelun syksyllä 2022. KUUMA-seutu ei hyväksy tiemaksujen käyttöönottoa Helsingin seudulla.

MAL-sopimuksen mukaan Väylävirasto, Uudenmaan ELY-keskus ja seudun kunnat laativat Uudenmaan ELY-keskuksen selvitykseen perustuen suunnitelmat ja tarvittavat maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavat kahdelle raskaan liikenteen palvelualueelle siten, että niiden toteuttaminen voi käynnistyä sopimuskauden aikana. Valtio osoittaa kohteiden toteuttamiseen rahoitusta yhteensä enintään 15 miljoonaa euroa, kuitenkin enintään 75 % kustannuksista. Kuntien rahoitusosuus on 25 %.

MAL-sopimuksen toteutumista seuraa sopijaosapuolten edustajien vuosittain kokoontuva seurantakokous, jonka valmistelusta vastaa MAL-sopimussihteeristö. Seuranta-

aineiston kokoamisesta vastaa sopijaosapuolista ja seututiedon tuottajista muodostettu työryhmä. Seuranta-aineiston ylläpidosta ja koordinoinnista vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), joka kokoaa muilta sopijaosapuolilta tarvittavat seurantatiedot MAL-sopimussihteeristön ohjauksessa.

MAL-sopimuksen 2020–2031 toinen seurantakatsaus on valmistunut kesällä 2022. Seurannan mukaan asumisen kaavojen kerrosalasta 94 % sijoittui MAL 2019 -suunnitelmassa määritellyille maankäytön ensisijaisille vyöhykkeille. Asuntoja valmistui vuonna 2021 huomattavasti yli vuosittaisen 16 500 asunnon tavoitteen, yhteensä 19 019 kpl.

Kunnat asemakaavoittivat yhteensä 1,57 miljoonaa k-m² asumiseen tarkoitettua rakennusoikeutta vuonna 2021, mikä vastaa yli 100 % tavoitteesta. Hyväksytyjen asemakaavojen asumiseen varattua kerrosalaa tuli voimaan noin miljoona kerrosneliometriä.

Valtion tukeman korkotukituotannon osalta MAL-sopimuksessa asetettua tavoitetta ei ole saavutettu koko seudun tasolla vuosina 2020–2021. Tavoite on ollut 9 122 asuntoa ja valmistuneita asuntoja 7 768 (toteuma 85 %). Osapuolten tulisi yhteistyössä selvittää edellytyksiä nostaa tuetun asuntotuotannon osuutta.

Liikennejärjestelmän toimenpiteet ovat edenneet MAL-seurannan mukaan pääosin hyvin. Joukkoliikenteen taloustilanne on ollut koronapandemian ja sen aiheuttaman matkustajamäärien ja lipputulojen romahduksen takia erittäin vaikea edelleen koko vuoden 2021. Palvelutaso on kuitenkin pidetty edelleen vakaana.

Edellytykset MAL-sopimuksen toteuttamiseksi ovat olemassa. Seudullisissa toimenpiteissä, muun muassa lähijunaliikenteen varikoiden, raskaan liikenteen palvelualueiden sijaintien sekä Santaradan korvaavan ratkaisun löytämisessä on kuitenkin haasteita.

2.3.3 *LIIKENNE*

KUUMA-seudun seudun liikenteen kärkiteemat ovat keskeisiä edunvalvontakohteita vuonna 2023. Näihin lukeutuvat muun muassa:

- Pääradan kapasiteetin lisäämisen kolmas vaihe (Pasila - Riihimäki)
- KUHA- ja liityntäpysäköintihankkeet
- Järvenpää - Nurmijärvi -poikittaisyhteys
- Kriittinen kanta tiemaksuihin
- Henkilöliikenteen käynnistäminen Kerava - Nikkilä -radalla
- Kehä IV
- Valtatie 25 (Kehä V)
- Kehä III:n (kantatie 50) länsiosan ja Länsiväylän (kantatie 51) Kirkkonummi - Siuntio liikenteen toimivuuden ja liikenneturvallisuuden edistäminen
- Espoo - Salo -oikorata

Liikenteen edunvalvonnalla on huomattava merkitys KUUMA-seudun elinvoimaisuudelle ja vetovoimalle. KUUMA-seutu on kiinteä osa Euroopan metropoliverkostoon kuuluvaa Helsingin seutua, jonka tulee olla saavutettavissa niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Toimiva liikennejärjestelmä eri kulkumuotoineen mahdollistaa osaltaan seudun kehittymisen ja tukee elinkeinoelämän kilpailukykyä.

KUUMA-seutu vastustaa tiemaksujen käyttöönottoa Helsingin seudulla. Valtion suunnasta tarvitaan instrumentteja sähkö- ja kaasuautojen yleistymisen edistämiseksi

seudulla. Valtion tulee myös osoittaa nykyistä vahvempaa panostusta valtion väyläverkolle ja kuntien katuverkolle sijoittuviin kävely- ja pyöräväylähankkeisiin, liityntäpysäköintikohteisiin ja joukkoliikenteen tukemiseen.

2.4 MUUT SEUTUUN VAIKUTTAVAT SUUNNITELMAT

Uudenmaan maakuntakaavoitus ja valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnittelu (Liikenne 12) ovat merkittäviä KUUMA-seutuun vaikuttavia suunnitteluelementtejä MAL-suunnittelun ohella.

2.4.1 UUSIMAA-KAAVA 2050

Kaikki maankäytön keskeiset teemat yhteen kokoava maakuntakaava on valmisteltu vuosina 2016–2020 rinnakkain Uusimaa-ohjelman, maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmien ja Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelman kanssa. Uusimaa-kaava kattaa lähes koko Uudenmaan alueen ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Maakunnan asukasluvun ennustetaan kasvavan 550 000 henkilöllä ja työpaikkamäärän 290 000 työpaikalla vuoteen 2050 mennessä. Uusimaa-kaavan päätavoitteet ovat:

- kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino
- ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnonvarojen ja luonnon kestävä käyttö
- hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen
- kestävä kilpailukyky

Uusimaa-kaava koostuu Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihekaavoista, joilla vastataan seutujen erilaisiin tarpeisiin. Seutujen vaihekaavoja ohjaavana taustavisiona toimii oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma, jossa esitetään kokonaiskuva maakunnan aluerakenteesta vuonna 2050.

Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Uusimaa-kaava 2050-maakuntakaavakokouksen 25.8.2020. Tämän jälkeen maakuntahallitus päätti kaavojen voimaantuloa 7.12.2020. Helsingin hallinto-oikeus kielsi välipäätöksellään 22.1.2021 valtuuston hyväksymispäätösten täytäntöönpanon kaavoista jätettyjen valitusten perusteella. Hallinto-oikeuden 24.9.2021 valituksista antaman päätöksen jälkeen kaavakokouksen päätös on tullut voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin.

2.4.2 VALTAKUNNALLINEN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMA (LIIKENNE 12)

Valtioneuvosto on päättänyt Suomen ensimmäisestä valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta (Liikenne 12) vuosille 2021–2032 ja antanut sen selontekona eduskunnalle 15.4.2021. Suunnitelman tarkoituksena on lisätä liikennepolitiikan pitkäjänteisyyttä.

Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitetään liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristöä koskeva analyysi, visio liikennejärjestelmän kehittämiseksi vuoteen 2050 asti ja liikennejärjestelmäsuunnitelmaa koskevat tavoitteet. Suunnitelma sisältää 12-vuotisen toimenpideohjelman, joka sisältää valtion ja kuntien toimenpiteitä sekä liikennejärjestelmää koskevan valtion rahoitusohjelman.

Ensimmäistä Liikenne 12 -suunnittelukierrosta on ohjannut liikenne- ja viestintäministerin johtama parlamentaarinen työryhmä, johon on kutsuttu edustus eduskuntaryhmistä. Yhteistyötä ja vuorovaikutusta on koordinoanut liikenne- ja viestintäministeriön johtama yhteistyöryhmä, jossa ovat olleet edustettuina keskeiset ministeriöt, virastot,

maakuntien liitot sekä kaupunkiseudut ja kunnat. KUUMA-seutua tai Uudenmaan liittoa ei ole kutsuttu mukaan yhteistyöryhmään.

Suunnitelma perustuu lakiin liikennejärjestelmästä ja maanteistä. Liikenne- ja viestintäministeriö vastaa suunnitelman valmistelusta. Suunnitelma laaditaan jatkossa neljän vuoden välein, aina 12 vuodeksi kerrallaan. Seuraavan kerran suunnitelma laaditaan niin, että siitä voidaan päättää keväällä 2025.

2.4.3 VALTION VÄYLÄVERKON INVESTOINTIOHJELMA

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) toimeenpanoa. Vuonna 2022 valmistunut vuosien 2023–2030 investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista.

Liikenneverkon strateginen tilannekuva on yksi tärkeä lähtökohta investointiohjelmalle. Strateginen tilannekuva sisältää kuitenkin enemmän tarpeita, kuin mihin investointiohjelman rahoitustasolla ja ajanjaksolla voidaan vastata. Siksi myös tilannekuvan mukaisia hankkeita joudutaan priorisoimaan tehokkuuden ja vaikuttavuuden perusteella.

Investointiohjelmaa hyödynnetään muun muassa talousarvioesityksen valmistelussa. Investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, kehittämishankkeina toteutettavia isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä perusväylänpidon parantamishankkeita. Jo päätetyt kehittämishankkeet, Digirata sekä merkittävin osa perusväylänpidon toimenpiteistä eivät sisälly investointiohjelmaan.

Investointiohjelma päivitetään vuosittain. Seuraava väyläverkon investointiohjelma 2024–2031 valmistuu keväällä 2023. Vain uusi väyläverkon investointiohjelma on voimassa. Investointiohjelma päivitetään aina vastaamaan uusinta Liikenne 12 -suunnitelmaa. Vuosittain investointiohjelmaan lisätään yksi vuosi ja sen mukainen rahoitus. Investointiohjelmaan tulee vuosittaisen päivityksen yhteydessä uusia hankkeita.

3. KUUMA-SEUDUN PERUSTOIMINTA

KUUMA-seutu liikelaitoksen toiminta on jaettu perus-, projekti- ja hanketoimintaan. Perustoiminta on pääosin edunvalvontaan liittyvää toimintaa, jota kunnat rahoittavat sataprosenttisesti. Myös KUUMA-johtokunnan toiminta on osa perustoimintaa.

KUUMA-seudun perustoimintaan vuodelle 2023 on talousarviossa varattu yhteensä 366 890 euroa, joka kattaa kolmen kokoaikaisen henkilön (yhteistyöjohtaja, liikennesuunnittelija ja kuntayhteistyön assistentti) palkkakulut, kokousten ja seminaarien järjestämisen, asiantuntija- ja konsulttipalvelut, vuokrat sekä talouden, hallinnon ja viestinnän kustannukset.

KUUMA-liikelaitos keskittyy kuntayhteistyön hallinnointiin, edunvalvontaan ja viestintään. Yhteistyötä tehdään kehitysyhtiöiden, elinkeinoelämän ja muiden sidosryhmien kanssa sekä vahvistetaan KUUMA-seudun asemaa ja vaikutusvaltaa seudulla.

3.1 KUUMA-TYÖRYHMÄT SEKÄ NIIDEN TOIMINTASUUNNITELMAT 2023

Vuonna 2023 KUUMA-seudun puitteissa toimii viisi varsinaista työryhmää. Työryhmien tehtävät liittyvät tiiviisti KUUMA-seudun edunvalvontaan ja kilpailukykyyn. Yhteydenpito työryhmien ulkopuolella on myös tiivistä esiin nousevien yhteisten tarpeiden pohjalta. Myös KUUMA-seudun nuorisovaltuustot voivat yhdessä nimetä kaksi edustajaa KUUMA-johtokuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Tätä ryhmää kutsutaan Nuorten KUUMAKsi. Viime vuosina Nuorten KUUMA ei ole järjestäytynyt.

- Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä (KIKY)
- Kaavoitusryhmä
- Asuntoryhmä
- Liikenneryhmä
- Ilmastoryhmä

Työryhmien puheenjohtajana toimii pääsääntöisesti vuoden 2023 puheenjohtajakunnan eli Kirkkonummen edustaja, mutta resurssitilanteen mukaan puheenjohtaja voi olla myös jostain toisesta kunnasta.

3.1.1 KILPAILUKYKY- JA ELINVOIMARYHMÄ (KIKY)

Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän pysyvänä tavoitteena on vahvistaa kuntien välistä yhteistyötä elinkeinoasioissa ja edistää alueen kilpailukykyä Uudellamaalla ja Suomessa sekä voimistaa taloudellisen kehityksen edellytyksiä alueella osaamista, innovaatioita ja investointeja edistämällä sekä tukien toimintaympäristön ja verkostojen uusiutumista ja dynamiikkaa.

KIKY osallistuu seudullisten hankkeiden ohjaukseen. Näitä ovat WIMMA-hankkeen jäljellä oleva, talvella 2023 käynnistyvä Nuotta -hanke (EAKR), jolla tuetaan ensisijaisesti pk-yritysten digitaalista uudistumista sekä Uudenmaan kestävä kasvun ja elinvoiman ohjelmaan sisältyvä, syksyyn 2023 ulottuva Helsinki Ring of Industry -jatko-hanke (HRI). Jälkimmäistä on tarkoitus tämän jälkeen jatkaa uuden hankkeen muodossa.

Kansainvälisille messuille osallistumista harkitaan huolellisesti osana kansainvälisten investointien houkuttelemista. Samaan aikaan aktivoitutaan Helsingin seudulla jo toimivien kansainvälisten yritysten piirissä ja kartoitetaan niiden kiinnostus laajentaa toimintaansa HRI:n alueelle. Investointien houkuttelemisessa korostuu myös pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa hyvin toimivan yhteistyön edelleen tiivistäminen.

Sitran rahoittaman Osaamisen aika -projektin tuloksena syntyi KUUMA-seudun tilannekuva, jonka pohjalta käynnistetään konkreettinen yhteistyö seudun muiden toimijoiden kanssa. Päämääränä on edistää muun muassa osaavan työvoiman saatavuutta sekä seudun pitovoimaa tänne sijoittuneiden yritysten ja niiden työntekijöiden osalta.

Edunvalvonnan keskiössä on TE2024 (25) -uudistus. KIKY kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa.

3.1.2 KAAVOITUSRYHMÄ

Kaavoitusryhmä toimii KUUMA-kuntien kaavoituksesta vastaavien tiedonvaihto- ja keskustelufoorumina. Ryhmän tärkeimmät tehtävät vuonna 2023:

- MAL 2023 – suunnitelman viimeistelyyn osallistuminen (mahdollisena työvaiheena MAL-suunnitelman hyväksymiskäsittelyt)
- MAL-työn osalta toimitaan Uudenmaan liiton ja KUUMA-seudun välisessä yhteistyöryhmässä, jossa on jokaisen kunnan edustus KUUMA-kuntien eri ryhmistä
- KUUMA-kuntien sekä seudun ajankohtaisten ja mielenkiintoisten kaavoituksen ja maankäytön tapausesimerkkien esittelyt.

Lisäksi ryhmä valmistelee KUUMA-seudun yhteiset lausunnot maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyen sekä reagoi tarvittaessa muihin KUUMA-seutua koskeviin maankäytön asioihin.

Kaavoitusryhmä seuraa kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvää lainsäädännön kehittymistä, osallistuu siitä käytävään keskusteluun ja vaikuttaa käytössään olevilla keinoilla.

Ryhmällä on edustajat MAL-projektiryhmässä, MAL-seurantatietoryhmässä, Vaikutusten arviointi -ryhmässä ja maankäyttöaineistot (MAINEISTO) -ryhmässä. Lisäksi jokainen kunta on mukana Uudenmaan liiton ja KUUMA-seudun yhteistyöryhmässä.

KUUMA-kaavoitusryhmän kokouksissa on kutsuttuna Uudenmaan liiton edustajat. Yhteistyötä muiden KUUMA-ryhmien kanssa tehdään tarpeen mukaan.

3.1.3 ASUNTORYHMÄ

KUUMA-asuntoryhmä osallistuu KUUMA-kuntien kilpailukyvyyn vahvistamiseen ja yhteiseen edunvalvontaan KUUMA-komission linjausten mukaisesti. Tämä tapahtuu seudullisen vuorovaikutuksen, asuntoasioiden kehittämisen ja ajankohtaisten asioiden seurannan muodossa. Asuntoryhmän kokouksissa ovat kutsuttuina Uudenmaan liiton ja Kuntaliiton edustajat sekä säännöllisesti alan asiantuntijoita alustamassa keskustelua.

Asuntoryhmä seuraa kattavasti asumisen tilannekuvaa KUUMA-seudulla. Seurattavia asioita ovat muun muassa asuntotuotannon määrä, asuntojen hallinta- ja rahoitus-

muodot sekä asunnottomuuden poistamiseksi tehtävien kehittämistoimien eteneminen. Vuonna 2023 toiminnassa korostuu erityisesti asumisen huoneistojakauman ja asuntokokojen säätelyn seuranta, joka on ajankohtaista useassa KUUMA-kunnassa.

Vuonna 2023 asuntoryhmä kohdistaa huomionsa lisäksi teemoihin, joita ovat asumisen päästöjen hillitseminen, kestävä täydennysrakentaminen sekä seudun segregatiokehityksen torjuminen. Asuntoryhmä pyrkii ratkaisemaan yhteisiä kehittämishaasteita käymällä keskustelua KUUMA-kuntien asuntopoliittisten ohjelmien toimeenpanosta, sosiaalisesta asuntotuotannosta sekä seudun väestökehityksestä.

KUUMA-asuntoryhmän yhtenä keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että keväällä 2023 hyväksyttävästä MAL 2023 -suunnitelmasta löytyvät KUUMA-seudulle oleelliset asumisen ja asuntotuotannon kehittämiseen liittyvät asiat. Asuntoryhmä on huolehtinut ja huolehtii edelleenkin KUUMA-alueen edunvalvonnasta esimerkiksi MAL-asumisen ryhmässä. MAL 2023 -suunnitelma toimii lähtökohtana MAL-sopimukselle, jossa sovitaan tärkeimmistä lähivuosien maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteistä koko Helsingin seudulla. Asuntoryhmä tukee asumisasioiden osalta myös KUUMA-seudun neuvottelijoita, jotka osallistuvat vuonna 2023 käytäviin MAL-sopimusneuvotteluihin.

Asuntoryhmä toimii KUUMA-kuntien yhteisenä asuntoasioiden resurssiapuna. Ryhmä edistää seudun näkyvyyttä suhteessa eri sidosryhmiin ja asiantuntijaryhmiin. Ryhmä reagoi ketterästi toimintaympäristön muutoksiin, esimerkiksi hyvinvointialueiden toimintojen mahdollisiin vaikutuksiin kuntien asumisen asioihin. Ryhmä esiintyy yhtenä ja yhtenäisenä asiantuntijaryhmänä ja tuo omia painotuksiaan esille esimerkiksi ympäristöministeriön suuntaan. KUUMA-asuntoryhmä tuo vastapainoa pääkaupunkiseudun omalle työlle.

Ryhmä seuraa lainsäädännön muutoksia ja valmistelee KUUMA-kuntien yhteisiä lausuntoja ja kuntien lausuntopohjia. Asuntoryhmä toimii ohjausryhmänä Helsingin seudun ASO-yhteistyössä ja sopimusseurannassa KUUMA-kuntien asumisneuvojen verkostolle.

3.1.4 LIIKENNERYHMÄ

KUUMA-seudun liikenteen edunvalvonta, hyvien käytäntöjen jakaminen ja kuntien välisen liikenneyhteistyön kehittäminen kuuluvat liikenneryhmän toiminnan ytimeen vuonna 2023. Kaikki seudun kymmenen kuntaa, KUUMA-seutu liikelaitos ja Uudenmaan liitto ovat edustettuina ryhmässä. Liikenneryhmän sihteerinä toimiva KUUMA-liikennesuunnittelija on osa liikelaitoksen perustoimintaa ja työpanos kohdistuu tasapuolisesti koko KUUMA-seudun hyväksi.

Liikenneryhmän vuoden 2023 edunvalvonnan pääaiheisiin lukeutuvat:

- MAL-sopimuksen 2020–2031 toteutumisen seuranta liikenteen osalta
- KUUMA-kuntien liikenteen kärkihankkeiden edistäminen (mm. KUHA-ohjelma)
- Helsingin seudun MAL 2023 -suunnittelu liikenteen osalta
- MAL-sopimusneuvottelujen käynnistyminen
- Tiemaksuihin liittyvä säädösvalmistelu
- Väyläviraston koordinoima valtion väyläverkon 8-vuotinen investointiohjelma

Liikenneryhmä on edustettuna HSL:n koordinoimien liikenteen seudullisten yhteistyö- ja seurantaryhmien toiminnassa vuonna 2023. Liikenneryhmä on mukana myös Uudenmaan liiton liikenneryhmän toiminnassa sekä edustettuna MAL 2023 -valmisteluun liittyvässä Uudenmaan liiton ja KUUMA-seudun yhteistyössä. Liikenneryhmän tehtävänä on valmistella KUUMA-seudun yhteiset, liikenteeseen liittyvät lausunnot ja edistää omalta osaltaan seudun liikenneturvallisuuteen liittyvää yhteistyötä. Ryhmä seuraa myös joukkoliikenteen seudullisen yhteistyön kehittämistä ja on edustettuna Uudenmaan ELY-keskuksen koordinoimassa Keski-Uudenmaan kuntien henkilöliikenneryhmässä.

Liikenneryhmä toimii kuntien asiantuntijoiden yhteisenä liikennefoorumina, jonka kautta välittyvä tärkeä asiantuntijatuki täydentää osaltaan kuntien omia resursseja liikenteellisissä kysymyksissä. Ryhmä mahdollistaa kuntien asiantuntijoille hyvien käytäntöjen jakamisen, tuen saamisen omaan työhön, perehtymisen seudun muiden kuntien hankkeisiin ja tiedon saamisen ajankohtaisista asioista.

3.1.5 ILMASTORYHMÄ

Ilmastoryhmän tavoitteena on vahvistaa KUUMA-seudun mainetta ja uskottavuutta alueena, joka tekee asioita ilmaston hyväksi. Ilmastoryhmä seuraa ilmasto-ohjelman toteutumista ja jakaa hyviä käytäntöjä sekä raportoi edistymisestä. Ryhmässä vaihdetaan tietoa ja kokemuksia ajankohtaisista ilmastoasioista ja hyvistä toimintatavoista niin ryhmän kokouksissa kuin myös KUUMA-seudun MAL-asiantuntijoiden kanssa. Ilmastoryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa.

Ryhmä toimii aktiivisesti Uudenmaan liiton Hiilineutraali Uusimaa 2030 -tiekartan ja Uudenmaan kiertotalouslaakso hankkeen edistämässä sekä metropolialueen hiilineutraalustyössä taloutta ja työllisyyttä vahvistavalla tavalla. KUUMA-ilmastoryhmä tukee kuntien mahdollisuutta osallistua ilmastotyön toteutukseen ja edistää kuntien yhteisiä hankkeita.

Lisäksi ryhmä käsittelee ja edistää vuoden 2023 aikana seuraavia asioita:

- kuntien energianeuvontaa
- ilmastomuutokseen sopeutumista
- kuntien hiilinieluja

3.1.6 NUORTEN KUUMA

Nuorten KUUMA on ryhmä, joka koostuu KUUMA-kuntien nuorisovaltuustojen edustajista. Sillä on oikeus nimetä kaksi edustajaa KUUMA-johtokuntaan. Ryhmän järjestäytyminen vuoden 2023 osalta on vielä auki.

4. KUUMA-SEUDUN HANKE- JA PROJEKTITOIMINTA

KUUMA-seutu liikelaitoksen hanketoiminta on kehittämistyötä, johon haetaan kuntien maksuosuuksien lisäksi ulkopuolista rahoitusta. Hanketoiminta voi tarkoittaa myös sitä, että KUUMA-kunnat ovat KUUMA-seutu liikelaitoksen kautta, yhteisellä maksuosuudella, mukana jonkun toisen organisaation käynnistämässä hankkeessa.

KUUMA-seudun hanketoimintaan ja projekteihin on vuoden 2023 talousarviossa varattu yhteensä 116 320 euroa. Hanketoiminnasta vastaavat KUUMA-työryhmät sekä Teknologiakeskus TechVilla Oy Hyvinkäällä.

4.1 NUOTTA – ASIAKASLÄHTÖINEN PALVELUINNOVointi DIGITALISOITUVASSA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

NUOTTA – asiakaslähtöinen palveluinnovointi digitalisoituvassa toimintaympäristössä EAKR-hankkeen (1.11.2022-30.6.2025, 2 vuotta, 8 kk) päätavoitteena on tukea ja rohkaista pk-yrityksiä toteuttamaan palveluinnovointia sekä luomaan edellytyksiä asiakaslähtöiselle palveluinnovoinnille ja TKI-toiminnalle tukemalla asiakasymmärryksen parantamiseen liittyvien uudenlaisten teknologioiden, ratkaisujen ja toimintatapojen käyttöönottoa yrityksissä.

NUOTTA-hanke tukee Uusimaa-ohjelman 2022–2025 painopisteen Menestyvä Uusimaa tavoitteita 2.1. (Investointien ja innovaatiotoiminnan edistäminen) sekä 2.2. (Kasvua teknologioista ja palveluista). Hanke on myös Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian uudistuvaa teollisuutta koskevien tavoitteiden mukainen. Lisäksi hanke tukee Resurssiviisas Uusimaa-kattoteemaa ”Uudistuva teollisuus ja innovatiiviset palvelut”. Hanke on myös Uudenmaan European Entrepreneurial Region 2021–2022-nimityksen ”Yrittäjyys ja kestävä elpyminen” teemojen mukainen.

EAKR-hanke NUOTTA toteutetaan ryhmähankkeena, jossa Teknologiakeskus TechVilla Oy toimii päätoteuttajana ja vastaa hankkeen toimenpiteistä Uudellamaalla. Kanta-Hämeen toimenpiteiden osalta osatoteutuksesta vastaa Hämeen ammattikorkeakoulu ja tämän osatoteutuksen rahoitus tulee kokonaisuudessaan Kanta-Hämeen puolelta. Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat uusmaalaiset ja kantahämäläiset teollisuuden pk-yritykset ja näihin liittyvän ekosysteemin palvelualojen pk-yritykset. Hanke edistää tämän kohderyhmän asiakaslähtöistä TKI-toimintaa sekä kasvuhakuista ja työllistävää liiketoimintaa.

Hankkeessa:

- Selvitetään pk-yritysten asiakasymmärryksen nykytila ja tähän liittyvien prosessien kypsyys, sekä palveluinnovointiin liittyvät edellytykset, voimavarat ja potentiaali
- Laaditaan yrityskohtaisia kehityssuunnitelmia asiakasymmärryksen ja asiakaslähtöisen palvelukehittämisen edistämiseksi
- Edistetään yritysten käytännön kokeiluja antamalla tukea palveluinnovoinnin pilottiprojekteille palvelukehityksen toimenpiteiden edistämiseksi ja nopeuttamiseksi
- Jaetaan seminaareissa, webinaareissa ja hankkeen verkkopalvelussa tietoa ja kokemuksia asiakaslähtöisen palvelukehityksen ja palveluinnovoinnin toteutuksista, menetelmistä, ja ratkaisuista.

Kesäkuussa 2022 käsittelyyn jätetty NUOTTA-hankkeen hankehakemus on kohdistunut maakuntien liittojen EAKR-haun ”Innovatiivinen Suomi” -toimintalinjan erityistavoitteeseen ”Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen”. Teknologiakeskus TechVilla Oy on valmistellut hanketta perustuen EU:n osarahoittaman Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman linjauksiin sekä Uusimaa-ohjelman 2022–2025 Reilusti edellä -luonnoksen tavoitteisiin. Valmistelusta on informoitu KUUMA kuntia syksyllä 2021.

TechVillan hanketoteutuksen kustannuksiin on haettu Uudenmaan liitolta rahoitusta 70 % ja noin 24,4 % KUUMA-seudun kunnilta. Loppuosa rahoituksesta tulee Teknoliateollisuuden 100-vuotissäätiöltä (noin 4,7 %) ja Teknologiakeskus TechVilla Oy:n omana rahoituksena. Hankkeeseen mukaan lähtevät yritykset osallistuvat myös hankkeen toimenpiteiden kustannuksiin. Hankkeen aikana kertyneet pitämättömät lomakertymät tullaan laskuttamaan KUUMA-seutu liikelaitokselta hankkeen päätyessä vuonna 2025. Pitämättömät lomakertymät eivät ole tukikelpoisia eivätkä siten sisälly hankerahoitukseen.

Hankkeen edistymisestä raportoidaan säännöllisesti kilpailukyky- ja elinvoimaryhmälle, KUUMA-komissiolle ja -johtokunnalle.

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä:

Hankkeen toteutusaika on 1.11.2022–30.6.2025.

Yhteensä €		Osuus %
1. Haettava EU- ja valtion rahoitus	448 880	70,00 %
2. Omarahoitus: Kuntarahoitus	2 186	0,34 %
3. Kuntarahoitus	156 224	24,36 %
4. Muu julkinen rahoitus	0	0,00 %
5. Yksityinen rahoitus	34 000	5,30 %
Rahoitussuunnitelma yhteensä	641 290	100,00 %

Rahoituksen yhteenveto ja jakautuminen vuositasolla:

Rahoitus	2022	2023	2024	2025	Yhteensä	Osuus
Haettava EU- ja valtion rahoitus	19 400	175 090	175 090	79 300	448 880	70,00 %
Kuntarahoitus, KUUMA-kunnat	6 757	60 940	60 940	27 587	156 224	24,70 %
TechVillan omarahoitus	140	886	886	321	2186	0,34 %
Yksityinen rahoitus (*)	1 469	13 264	13 264	6 003	34 000	5,30 %
<i>Rahoitus yhteensä</i>	27 719	250 180	250 180	113 211	641 290	100,00 %
<i>Julkinen rahoitus yhteensä</i>	26 250	236 916	236 916	107 208	607 290	94,70 %
<i>Julkinen tuki yhteensä</i>	26 157	236 030	236 030	106 887	605 104	94,36 %

(*) Hankkeen yksityinen rahoitus koostuu Teknoliateollisuuden 100-vuotissäätiön myöntämästä rahoituksesta (30 000 euroa) ja asiakasrahoituksen varovaisuusperiaatteella arvioidusta kertymästä. Yksityisen rahoituksen ja sen vipuvaikutuksen vuoksi hankkeen kokonaisbudjetti on kasvanut sen jälkeen, kun hanke-ehdotuksen arvioidut kokonaiskustannukset on esitelty KUUMA-kuntien päätöksentekoa varten syksyllä 2021. Kuntarahoituksen määrä on kuitenkin sama kuin alun perin on esitetty ja sen KUUMA-komissio on hyväksynyt 2.11.2021 kokouksessaan.

4.2 ELINKEINOMARKKINOINTI

Vuonna 2018 osana KASKI-hanketta käynnistetty, seudun kansainvälistä markkinointia tekevä ja investointien houkutteluun tähtäävä, Helsinki Ring of Industry (HRI) -toimintamalli toimii kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän ohjauksessa. HRI:n toimintamuotoja voivat olla osallistuminen messutapahtumiin, omien verkkosivujen ylläpito sekä jatkuva toiminnan kehittäminen. Kansainvälisen markkinoinnin rinnalla tehdään työtä seudun tunnettuuden lisäämiseksi myös kotimaassa ja ylläpidetään tiivistä yhteistyötä pääkaupunkiseudun kanssa.

KUUMA-seudun yhteiseen elinkeinomarkkinointiin on varattu vuodelle 2023 yhteensä 30 000 euroa. Summa on kohdennettu vuonna 2022 päättyvälle HRI-markkinoinnin projektinumerolle (7017). Näin pystytään seuraamaan elinkeinomarkkinointiin varatun rahan käyttöä ja mahdollisesti myös arvioimaan sen vaikuttavuutta.

4.3 LIKETOIMINTAEKOSYSTEEMI (HRI)

HRI-UKKE – Helsinki Ring of Industry -liiketoimintaekosysteemihankkeen (4/2021–9/2023, 2 vuotta 6 kk) päätavoitteena on vahvistaa Helsinki Ring of Industry -liiketoimintaekosysteemin muodostumista sekä lisätä alueen tunnettuutta ja houkuttelevuutta erityisesti kansainvälisille teollisuuden, logistiikan sekä verkko- ja tukkukaupan yrityksille, osajille ja investoinneille.

Hankkeessa luodaan HRI-alueen kansainvälistä markkinointia varten monikäyttöistä viestintäsisältöä ja -aineistoa eri formaateissa eri kanaviin. Niiden avulla kerrotaan yhteistä ja yhtenäistä HRI-tarinaa ja tuodaan esille alueen erottuvuustekijöitä yrityksille ja sijoittajille. Hankkeen toimenpiteillä Helsinki Ring of Industry -ekosysteemiä esitellään kansainvälisesti valikoiduille kohderyhmille ja pyritään tunnistamaan ja tavoittamaan kansainvälisiä yrityksiä, jotka olisivat potentiaalisia sijoittujia alueen ekosysteemiin.

Seudun toimeksiannon perusteella Teknologiakeskus TechVilla Oy:n valmistelemalle hankkeelle myönnettiin helmikuussa 2021 rahoitusta Uudenmaan Kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -rahoitusta (UKKE). Hankerahoituksesta 80 % tulee Uudenmaan liitolta ja 20 % KUUMA-seudun kunnilta.

Hankkeen painopiste vuonna 2023 on seudun vetovoimatekijöiden esittelyssä, kansainvälisten investointien houkuttelussa sekä niiden myötä seudulle suuntautuvien sijoittautumisten edistämässä. Markkinointia varten luodaan tarpeiden mukaan materiaaleja sekä tehdään säännöllisiä somejulkaisuja ja tiedotteita. Pääviestintäkanava on helsinkiringofindustry.com-nettisivut, joihin tehdään blogityyppisiä juttuja alueen vahvuuksista ja täällä menestyvistä yrityksistä. Viestinnässä kuvataan yritysten ja kuntien välistä yhteistoimintaa sekä lisään verkostoitumismahdollisuuksia yritysten välille. Vuoden 2023 alussa saadaan käyttöön yhteistyössä Laurean opiskelijoiden kanssa tehty digitaalinen opas, joka on suunnattu KUUMA-alueelle muuttaville ulkomaalaisille työntekijöille. Opas sijoitetaan HRI-nettisivuille.

Hankkeen tuella teetetään kilpailutetulla, puolueettomalla konsultilla investointitutkimus HRI-alueelle sijoittuneista yrityksistä. Tarkoitus on saada palautetta siitä, miten HRI-alueelle investoineilla yrityksillä menee ja mitä mahdollista apua yritykset tarvitsevat. Samalla saadaan tietoa HRI-toiminnan aktiivisuudesta ja tuloksellisuudesta. Tutkimustulokset ovat mitattavissa ja mittaus toistettavissa sopivan ajan jälkeen.

Kotimaisten investointien houkuttelemisessa korostuu erityisesti pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa hyvin toimivan yhteistyön tiivistäminen. Pyritään lisäksi lisäämään

yhteistyötä Business Finlandin (BF) alaisen Invest in Finlandin ja BF:n vientikeskusten henkilökunnan kanssa. Vuoden aikana valmistellaan yhdessä toimintamalli, jonka mukaan HRI-yhteistyötä jatketaan ja resursoidaan hankkeen päättymisen jälkeen.

Hankkeen aikana kertyneet pitämättömät lomakertymät tullaan laskuttamaan KUUMA-seutu liikelaitokselta hankkeen päättyessä. Pitämättömät lomakertymät eivät ole tukikelpoisia eivätkä siten sisälly hankerahoitukseen. Hankkeen edistymisestä raportoidaan säännöllisesti kilpailukyky- ja elinvoimaryhmälle, KUUMA-komissiolle ja KUUMA-johtokunnalle. HRI-UKKE-hankkeen vastuullisena toimijana on Teknologiaskeskus TechVilla Oy.

TechVilla Oy:n ja kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän kesken on käynnistynyt valmistelu liittyen HRI-UKKE-hankkeen jatkuon. Nimeltään tähän liittyvä jatkohanke olisi HRI-AKKE. Alustavan tiedon perusteella Uudenmaan liitto käynnistää hankehaun alkuvuonna 2023. HRI-AKKE-hankkeeseen liittyvä lisätalousarvioesitys käsitellään KUUMA-komissiossa mahdollisen hankehaun käynnistyttyä ja siitä päätetään KUUMA-johtokunnassa. Hankkeen kustannukset eivät ole olleet tiedossa talous- ja toimintasuunnitelmaa laadittaessa.

4.4 MAL 2023 -SUUNNITTELU

Helsingin seudun kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa vuosille 2020–2031 on sovittu, että kunnat ja HSL yhdessä valtion viranomaisten kanssa päivittävät yhteistyössä MAL-suunnitelman sopimuskautta 2024–2035 varten. Osapuolet sitoutuvat varaamaan suunnitelman laatimiseen tarvittavat henkilö- ja muut resurssit. MAL 2023 -suunnitelman valmistelu on käynnistynyt keväällä 2020 ja suunnitelman on tarkoitus valmistua päätöksentekoa varten keväällä 2023.

KUUMA-seutu osallistuu MAL 2023 -suunnittelun maankäytön ja asumisen osioiden asiantuntijaselvitysten kuluihin ja yleiskustannuksiin kuntien asukaslukujen suhteessa. Henkilöstökustannuksia KUUMA-seudulta ei peritä. KUUMA-seudun kymmenen kunnan yhteenlaskettu osuus maankäytön ja asumisen osioiden kustannuksista on noin 40 800 euroa koko suunnittelukauden 2021–2023 osalta. KUUMA-seutu tekee maankäytön ja asumisen osalta valmistelussa tiivistä yhteistyötä Uudenmaan liiton kanssa.

Maankäytön ja asumisen osioiden kustannukset peritään KUUMA-seudulta keskiteysti. KUUMA-seudun yhteenlaskettu kustannusosuus laskutetaan KUUMA-seutu liikelaitokselta ja vastaavasti kustannusosuudet kohdistetaan kaikille kymmenelle KUUMA-kunnalle asukaslukujen suhteessa KUUMA-kuntaosuuksissa.

MAL 2023 -suunnitelman liikenneosion valmisteluun ja kustannuksiin osallistumisesta on solmittu HSL:n, KUUMA-seutu liikelaitoksen ja HSL-kuntayhtymään kuulumattomien KUUMA-kuntien välille yhteinen sopimus. KUUMA-seutu liikelaitos osallistuu sopimuksen myötä MAL 2023 -valmistelutyöhön koordinoivassa roolissa, mutta ei osallistu kustannuksiin. Solmitun sopimuksen pohjalta HSL tulee laskuttamaan HSL-kuntayhtymään kuulumattomia KUUMA-kuntia suoraan asukaslukujen suhteessa, joten kuntien kustannusosuudet eivät ohjaudu KUUMA-seutu liikelaitoksen ja KUUMA-kuntaosuuksien kautta. HSL-kuntayhtymään kuuluvien KUUMA-kuntien rahoitusosuus tulee HSL:n kautta.

5. LIKELAITOKSEN TALOUS

KUUMA-kunnat osallistuvat talousarvion mukaisiin yhteistyön kustannuksiin ja vastaavat varoista ja veloista talousarvion laadintavuotta edeltävän vuodenvaihteen asukaslukujen suhteessa. Edellisen tilikauden alijäämä/ylijäämä voidaan ottaa huomioon seuraavan tilikauden kuntien rahoitusosuuksissa edellisen tilikauden rahoitusosuuksien suhteessa.

5.1 LIKELAITOKSEN TALOUSARVIO LUKUINA

Toiminnan kustannuksina otetaan huomioon kaikki toiminnasta välittömästi aiheutuneet kustannukset sekä mahdollinen yleiskustannuslisä. Yleiskustannuslisä kattaa toiminnan ylläpitämisestä ylläpitäjälle aiheutuvia muita kustannuksia, kuten ylläpitäjän kaikille toimielimille yhteisistä hallinto- ja tukipalveluista koituvat kustannukset. Toiminnan kustannuksiin mahdollisesti lisättävästä yleiskustannuslisästä sopii liikelaitos ja Keravan kaupunki erikseen. Yleiskustannuslisän määrä tarkistetaan yhteisesti sopimalla vastaamaan todellisia kustannuksia.

Toiminnan kustannuksiin ei lasketa mukaan KUUMA-johtokunnasta aiheutuvia kustannuksia, kuten kokouspalkkioita, ansionmenetykskorvauksia, matka- ja seminaarikuluja tai vastaavia. Ne maksaa kukin sopijakunta itse omien palkkiosääntöjensä mukaisesti.

PERUSTOIMINTA	TA 2022	TA 2023
KUUMA-yhteistyön johtaminen: yhteistyöjohtaja, kuntayhteistyön assistentti, liikennesuunnittelija. Toimielinten kokoukset, seminaarit, viestintä, sähköiset palvelut KUUMAn nettisivut ja HRI-sivujen ylläpito. KUUMAn yleinen hallinto. Ostot: konsultti ja asiantuntijapalvelut. Tilavuokrat ja muut kiinteät laite- ym. kulut.	390 000 €	366 890 €
KUUMA-liikelaitoksen johtokunta Johtokunnan kokoukset ja seminaarit ja niihin liittyvät toiminnot ja järjestelyt.	20 000 €	18 000 €
KUUMA-hankkeet	92 466 €	116 320 €
Perustoiminta yhteensä	502 466 €	501 210 €

Talousarvion muutosten vertailu edelliseen vuoteen

	2022	2023	muutos / €	muutos / %
Perustoiminta	390 000	366 890	-23 110	-5,93
Johtokunta	20 000	18 000	-2 000	-10,00
Hankkeet	92 466	116 320	23 854	25,80
Yhteensä	502 466	501 210	-1 256	-0,25

Hankkeet ja projektit	hankkeet kokonais €	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025
WIMMA - IoT (2020–2022)	145 150 € / 3 v	76 150 €	15 860 €	--		
NUOTTA-hanke (EAKR rahoitus)	156 224 € / 2 v, 8 kk		12 684 € (arvioitu toteuma 6 757 €)	60 940 €	60 940 €	27 587 €
HRI-liiketoimintaekosysteemi -hanke (UKKE rahoitus)	49 975 € / 3 v	9 776 €	23 317 €	16 880 €		
Elinkeinomarkkinointi (v. 2022 loppuun asti nimellä HRI)		20 000 €	20 000 €	30 000 €		
MAL 2023		16 500 €	16 500 €	8 500 €		
Hankkeet ja projektit yhteensä		122 650 €	92 466 €	116 320 €		

5.2 KUNTIEN MAKSUOSUUDET 2023

Sopimuskunnat maksavat talousarvioon perustuvat maksuosuudet liikelaitoksen isäntäkunnalle kaksi kertaa vuodessa. Kaikki KUUMA-kunnat osallistuvat kuntaosuuksiltaan kaikkiin toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon sisältyviin hankkeisiin.

Kuntien maksuosuuksien jakautuminen 2023

Kunta	Laskentaperuste		KUUMA johtokunta	KUUMAn perustoiminta	KUUMAn hankkeet	TA 2023 yhteensä
	Väkiluku	Maksu-				
	31.12.2021	osuus-%				
			7110	7120	7130	
			18 000,00	366 890,00	116 320,00	501 210,00
Hyvinkää	46 880	14,17	2 549,77	51 971,32	16 477,16	70 998,24
Järvenpää	45 226	13,67	2 459,81	50 137,69	15 895,82	68 493,31
Kerava	37 232	11,25	2 025,02	41 275,51	13 086,12	56 386,66
Kirkkonummi	40 433	12,22	2 199,12	44 824,15	14 211,19	61 234,47
Mäntsälä	20 837	6,30	1 133,31	23 099,96	7 323,69	31 556,96
Nurmijärvi	44 127	13,33	2 400,03	48 919,33	15 509,54	66 828,91
Pornainen	5 066	1,53	275,54	5 616,18	1 780,57	7 672,29
Sipoo	22 190	6,70	1 206,90	24 599,90	7 799,23	33 606,03
Tuusula	39 718	12,00	2 160,23	44 031,50	13 959,89	60 151,62
Vihti	29 239	8,83	1 590,29	32 414,45	10 276,78	44 281,52
yhteensä	330 948	100,00	18 000,00	366 890,00	116 320,00	501 210,00

Hankkeet ja projektit/Kuntien maksuosuudet 2023

Kunta	Laskentaperuste		KUUMAN HANKKEET				TA 2023
	Väkiluku	Maksu-					
	31.12.2021	osuus-%	NUOTTA	Elinkeinomark- kinointi	HRI-Liiketoiminta- ekosysteemi UKKE	MAL 2023	yhteensä
			7024	7017	7023	7021	
			60 940,00	30 000,00	16 880,00	8 500,00	116 320,00
Hyvinkää	46 880	14,17	8 632,37	4 249,61	2 391,11	1 204,06	16 477,16
Järvenpää	45 226	13,67	8 327,81	4 099,68	2 306,75	1 161,58	15 895,82
Kerava	37 232	11,25	6 855,81	3 375,03	1 899,02	956,26	13 086,12
Kirkko- nummi	40 433	12,22	7 445,24	3 665,20	2 062,28	1 038,47	14 211,19
Mäntsälä	20 837	6,30	3 836,88	1 888,85	1 062,79	535,17	7 323,69
Nurmijärvi	44 127	13,33	8 125,44	4 000,05	2 250,70	1 133,35	15 509,54
Pornainen	5 066	1,53	932,84	459,23	258,39	130,11	1 780,57
Sipoo	22 190	6,70	4 086,02	2 011,49	1 131,80	569,92	7 799,23
Tuusula	39 718	12,00	7 313,58	3 600,38	2 025,82	1 020,11	13 959,89
Vihti	29 239	8,83	5 384,00	2 650,48	1 491,33	750,97	10 276,78
yhteensä	330 948	100	60 940,00	30 000,00	16 880,00	8 500,00	116 320,00

**Hyvinkää - Järvenpää - Kerava - Kirkkonummi
Mäntsälä - Nurmijärvi - Pornainen - Sipoo - Tuusula - Vihti**